

Budget 2027

Plan 2028-2029

Partille kommun

Innehållsförteckning

Socialdemokraternas budget och prioriteringar 2027	3
1.1 Politiska uppdrag.....	4
1.2 Prioriteringar fördelat på de olika nämnderna.....	5
2 Driftbudget och nämndernas budgetramar 2027–2029	10
2.1 Kommunens skattesats	10
2.2 Driftbudget och ramfördelning	11
2.3 Målgruppsförändringar och särskilda prioriteringar	12
3 Investeringsbudget.....	13
3.1 Investeringsbudget	13
4 Kommunens samt koncernens finansiella ställning	15
4.1 Kommunens och koncernens ekonomiska resultat	15
5 Kommunkoncernens mål för perioden.....	18
5.1 Mitt i det goda livet - kommunfullmäktiges verksamhetsmässiga målområden.....	18
5.2 God ekonomisk hushållning - kommunfullmäktiges finansiella målområden.....	21
6 Strategi 2040.....	22
Bilagor	23
Bilaga 1 Räkenskaper.....	23
Bilaga 2 Ramväxlingar 2027	26
Bilaga 3 Lokaler	26
Bilaga 4 Revisionens budget.....	26
Bilaga 5 Social överföring.....	27
Bilaga 6 Ekonomistyrningsprinciper	28
Bilaga 7 Investeringsbudget Samhällsbyggnadskontoret (Netto)	30

Socialdemokraternas budget och prioriteringar 2027

Det är dags att satsa mer på Partille och på människorna som bor här. Vi vill att Partille ska vara en kommun där barn får en bra start i livet, där skolan fungerar, där äldre känner trygghet och där människor får stöd när de behöver det.

Därför lägger vi fram en budget som satsar på det som märks i vardagen:

- ✓ Fler vuxna i förskolan och skolan
- ✓ Bättre omsorg
- ✓ Fler möjligheter för människor att leva ett bra liv i hela kommunen.

Med gemensamma satsningar från oss i kommunen och med en socialdemokratiskt ledd regering som både inflationssäkrar statsbidragen och satsar på skolan och jobben, kan vi göra stor skillnad i människors vardag!

Vi vet att många känner av hur samhället blivit tuffare de senaste åren. Kostnaderna ökar för hushållen samtidigt som pressen på välfärden växer. Då tycker vi att kommunen måste prioritera det som är viktigast. Därför satsar vi på barn och unga, på vård och omsorg och på tryggare och mer trivsamma miljöer i Partille.

För att ha råd med satsningarna väljer vi att prioritera om i budgeten, använda social utdelning och höja skatten med 30 öre. Vi minskar också utdelningen från kommunens bolag under de kommande två åren för att hålla nere hyreshöjningarna för hyresgästerna. Vi tycker att det är viktigare att människor ska ha råd att bo kvar än att kommunen ska ta ut större vinster från bolagen.

Skattechöjningen innebär ungefär 90 kronor mer i månaden för den som tjänar 30 000 kronor. Samtidigt ger den kommunen drygt 41 miljoner kronor som går *direkt* till välfärden.

Det betyder fler kollegor för personalen i förskolan så att varje barn blir sett, fler lärare som hinner hjälpa eleverna i klassrummet samt bättre förutsättningar för personalen inom vård och omsorg att ta hand om äldre och personer med funktionsnedsättning på ett tryggt och värdigt sätt.

Vi tror att ett starkare Partille bygger på att vi tar hand om varandra och investerar i det som gör störst skillnad i människors vardag.

Med den här budgeten vill vi ta kommunen i en ny riktning, med starkare välfärd, större trygghet och fler möjligheter för alla som bor här.

1.1 Politiska uppdrag

Det ekonomiska läget för kommunsverige fortsätter vara ansträngt, dels med anledning av utmaningarna vi upplevt med inflation, men framför allt till följd av den höga arbetslösheten i landet och demografiska utvecklingen. Vi kommer ha allt färre i arbetsför ålder som både ska bemanna och finansiera välfärden för hela samhället. Detta ställer krav på oss att kontinuerligt se över våra arbetssätt och utgifter, exempelvis i samband med inköp och verksamhetsplanering. Det görs självklart redan idag, men behöver belysas extra. Detta både med anledning av de utmaningar vi har framöver, men också med hänsyn taget till eventuella tillfälliga kostnader som kan uppstå för att skapa möjligheten till en kommande besparing.

Vidare står vi inför stora utmaningar globalt både sett till miljö och klimat, men även sett till den sociala hållbarheten. Partille kommun upphandlar för runt 900 miljoner kronor årligen. Det innebär att kommunen har ett stort konsumentansvar. Inom kommunen behöver vi ta ansvar för de effekter som våra inköp får på samhälle och klimat. Hållbara inköp, med hänsyn till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet är därför av hög prioritet.

Slutligen ser vi ett behov av att utveckla den kommunala servicen på flera håll i kommunen och ger förvaltningen ett antal verksamhetsrelaterade uppdrag för att ta kliv vidare i dessa områden.

Med anledning av ovan får samtliga nämnder följande uppdrag:

Uppdrag som ska pågå under hela mandatperioden:

- Utvärdera befintliga utgifter och avtal – finns det t.ex. möjlighet att minska kostnader genom annorlunda avtal, köpa begagnat eller avstå helt från inköp?
- Utvärdera befintliga arbetssätt – finns det arbetsuppgifter som kan automatiseras eller effektiviseras? Nämnderna har möjlighet att ansöka om medel från kommunens innovation- och framtidspott för att testa möjliga utvecklings- och effektiviseringsinsatser.
- Ställa höga klimatkrav vid upphandlingar.
- Ställa höga krav på social hållbarhet, och i den mån det är juridiskt möjligt även kollektivavtal i alla led, vid upphandlingar.

Uppdrag som ska slutredovisas senast i samband med bokslut- och budgetberedning 2027:

- Ta fram förslag på hur Kyrkorget kan bli en mer attraktiv plats att vistas på och ge förslag på lösningar på olika kostnadsnivåer. I uppdraget ingår möjlighet att föreslå möjliga förvärv av fastigheter samt eventuella behov av detaljplaneändringar för att möjliggöra ett attraktivt torg.
- Ta fram förslag för var och hur en förskola på obekvämt arbetstid skulle kunna bedrivas i kommunen.
- Ta fram förslag på var och hur en fritidsgård kan startas i Jonsered.

Verksamhet- och bolagsrelaterade uppdrag:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram nytt ägardirektiv för Partillebo AB, där uppdraget om att gå ner till 3700 bostäder (4 § punkten (i)) tas bort. Uppdraget om utförsäljning av hyresrätter kommer därmed att upphöra. Det nya ägardirektivet ska skyndsamt presenteras till politiken för beslut.
- Social- och arbetsnämnden får i uppdrag att prioritera arbetet mot våld i nära relationer särskilt högt i all sin ordinarie verksamhet.
- Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att inrätta ett LSS-samverkansavtal med fokus på att öka möjligheten till brukar- och anhöriginflytande i LSS-verksamheten

1.2 Prioriteringar fördelat på de olika nämnderna

Samtliga nämnder kommer få målgruppsersättning och uppräknings på 2 % enligt kommunens ordinarie budgetrutin. Utöver det gör vi särskilda satsningar med extra fokus på att uppnå ett välfärdslyft i Partille. Nedan redovisas den totala ramhöjningen samt våra särskilda satsningar för respektive nämnd.

Vård- och omsorgsnämnden

Ett värdigt liv hela livet, det är grunden för vår äldreomsorg och vårt stöd till personer med funktionsnedsättning. Därför gör vi nu flera viktiga satsningar för att förbättra arbetsmiljön för personalen och öka tryggheten och livskvaliteten för brukarna.

Vi stärker bemanningen inom vård och omsorg, både i form av mer personal i verksamheterna och särskild satsning på kompetensutveckling för personalen. Det är viktigt för individerna som får ett mer fokuserat stöd av personal som har både mer tid och rätt kompetens för uppdraget. Det är en investering i både arbetsvillkor och omsorgens kvalitet.

För att förebygga ohälsa och ensamhet fortsätter vi prioritera insatser mot ofrivillig ensamhet. Ensamhet är inte bara en känsla, det är ett samhällsproblem vi kan och ska göra något åt. Vi fortsätter också stärka stödet till anhöriga, som ofta gör stora insatser utan att själva få återhämtning eller vägledning.

Vi inför en ny LSS-lots för att hjälpa personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga att navigera i samhällets stöd. Det är en konkret reform som förenklar vardagen och minskar ojämlikheten i tillgång till rätt hjälp. Vi ger också förvaltningen i uppdrag att teckna ett lokalt LSS-samverkansavtal för att öka möjligheten till brukar- och anhöriginflytande i LSS-verksamheten.

Slutligen satsar vi på arbetsskor för personalen i både äldreomsorg och funktionsstöd. Det är en självklar arbetsmiljöåtgärd som länge varit efterfrågad av personalen.

Vård- och omsorgsnämndens ram höjs med 53,6 miljoner kronor, varav 25 miljoner kronor i särskilda satsningar enligt nedan. Alla satsningar är riktade till både äldreomsorg och funktionsstöd, om inte annat anges:

- 20 miljoner kronor för ökad grundbemanning
- 2 miljoner kronor för ökad kompetensutveckling för personalen
- 1 miljon kronor för att införa LSS-lots
- 1 miljon kronor för anhörigstöd
- 1 miljon kronor för arbetsskor till personalen
- Satsningar finansierade med sociala medel från Partillebo (se bilaga 5):
 - Fortsatt arbete mot känsla av ensamhet och hos isolering hos äldre

Utbildningsnämnden

En stark och likvärdig skola är avgörande för Partilles framtid. Vi vill investera i barnens möjligheter genom satsningar på mindre barngrupper i förskolan, fler lärare i skolan och en stark elevhälsa.

Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Barns förutsättningar ska inte avgöra deras möjligheter att lyckas i skolan. Därför behöver resurser sättas in tidigt och fördelas så att skolor och elever med större behov får bättre stöd. En likvärdig skola är en av de viktigaste investeringarna för att minska klyftor och stärka sammanhållningen i samhället.

Vi stärker förskolan genom att minska barngruppernas storlek och genom att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för att erbjuda förskola på obekvämt arbetstid. Det ger bättre förutsättningar för barns utveckling och gör det lättare för fler familjer att få ihop vardagen.

Skolans kunskapsuppdrag ska stärkas genom ökad lärartäthet och genom att alla elever ges tillgång till väl fungerande skolbibliotek med utbildade bibliotekarier. Från nationellt håll kommer en socialdemokratiskt ledd regering möjliggöra en småskolesatsning, vilket innebär en ökad lärartäthet för de yngsta eleverna i skolan. Sedan innan har det i Partille också genomförts låg- och mellanstadiesatsningar sett till lärartätheten. Det som saknas, förutsatt att vi får en socialdemokratiskt ledd regering, är därmed främst högstadiet. Därför gör vi i den här budgeten en särskild satsning på ökad lärartäthet i högstadiet, där fokus ska ligga på ämnen där behoven är störst. Det är viktiga satsningar från lokal och nationell nivå för att stärka läsning, studiero och kunskapsresultat.

Elevhälsan spelar en avgörande roll för att elever ska klara skolan. Därför satsar vi på fler kuratorer, psykologer och skolsköterskor som kan arbeta förebyggande och ge stöd i tid.

Vi stärker också vuxenutbildningen genom fler utbildningsplatser, fler yrkesutbildningar och bättre stöd till elever med svenska som andraspråk. Samtidigt förbättrar vi arbetsvillkoren genom att införa fria arbetsskor för personal i förskola och fritidshem.

I vår budget fortsätter vi också med de satsningar som påbörjats för fullföljda studier i form av exempelvis utökad rätt till fritidshem och språksatsning i förskolan.

Slutligen inför vi busskort för elever i årskurs 7–9 samt sommarkort för gymnasieelever i åk 1 och 2. Det ökar friheten och tillgängligheten till både utbildning och fritid. En konkret jämlikhetsreform helt enkelt.

Samtliga av de medel vi tillsätter bör primärt fördelas utifrån socioekonomiska behov och förutsättningar.

Utbildningsnämndens ram höjs med 80,3 miljoner kronor, varav 46,3 miljoner kronor i särskilda satsningar enligt nedan:

- 25 miljoner kronor för minskade barngrupper i förskolan
- 5 miljoner kronor för ökad lärartäthet i högstadiet
- 8,5 miljoner kronor för busskort för elever i åk 7-9 + gymnasiet åk 1-2
- 3 miljoner kronor för förstärkt elevhälsa
- 2 miljoner kronor för ökad bemanning av skolbibliotek

- 2 miljon kronor för ökad vuxenutbildning
- 0,8 miljoner kronor för arbetsskor för personal i förskola och fritids
- Satsningar finansierade med sociala medel från Partillebo (se bilaga 5):
 - Fortsatt satsning på insatser för att uppnå fullföljda studier såsom utökad rätt till fritids och språksatsning i förskolan.

Social- och arbetsnämnden

Arbete ger människor frihet, gemenskap och möjligheten att forma sin egen framtid. För unga är det första jobbet ofta avgörande. Det ger erfarenhet, ansvar och något viktigt att skriva i sitt CV inför framtida studier och arbeten. Därför har vi socialdemokrater alltid prioriterat fler kommunala feriejobb och kommer även göra det i denna budget. Detta är ett område som också prioriteras i den socialdemokratiska budgeten på nationell nivå, och om vi får en socialdemokratiskt ledd regering kan därmed denna satsning bli ännu större. Vårt mål är att stärka möjligheterna för fler ungdomar att få in en fot på arbetsmarknaden genom fler kommunala feriejobb och bättre vägar till extrajobb.

För att underlätta detta vill vi tillsätta en samordnartjänst med ansvar för feriejobb och extrajobb, både inom kommunen och i samverkan med det lokala näringslivet. Genom bättre samordning kan fler unga få sitt första arbete, skapa kontakter och bygga självförtroende inför framtiden.

Det väntas också komma ny lagstiftning kring aktivitetskrav för att få ekonomiskt bistånd, vilket också kommer kräva större insatser från kommunen. Exakt vad kommunen ska göra för att möta upp till den nya lagen är inte helt klart ännu. Det är därmed också osäkert vad det kan medföra för kostnader. Då lagen dessutom inte är beslutad ännu, avsätter vi inte medel till det i nuläget, utan fördelar ut budget för detta uppdrag i samband med ändringsbudgeten i november, när förutsättningarna är tydligare.

Vi fortsätter också satsa på generella trygghetsskapande och förebyggande insatser i form av det områdesteam som finns i kommunen och trygghetsrelaterade insatser såsom fältare och ungdomsambassadörer.

Slutligen är arbetet mot våld i nära relationer ett område som är viktigt att både lyfta och prioritera. Ingen människa ska behöva leva i otrygghet eller rädsla i sitt eget hem. Det förebyggande arbetet, stödet till utsatta och samverkan mellan kommun, skola, vård och polis är avgörande för att tidigt upptäcka och motverka våld. Ett tryggt samhälle bygger både på möjligheten till arbete och rätten att leva utan våld. Detta är ett område som vi ger förvaltningen i uppdrag att prioritera särskilt högt inom ramen för den ordinarie verksamheten.

Social- och arbetsnämndens ram höjs med 6 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor i särskilda satsningar enligt nedan:

- 1 miljon kronor för feriejobb på skollov för ungdomar
- 1 miljon kronor för samordnartjänst av feriejobb och extrajobb för ungdomar
- Satsningar finansierade med sociala medel från Partillebo (se bilaga 5):
 - Fortsatt arbete med områdesteam och trygghetsskapande insatser i kommunen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur och fritid ska vara en självklar del av livet för alla, oavsett bakgrund eller ens plånbok. Kulturskolan är en viktig ingång för många framför allt barn och unga in i kulturlivet. Därför satsar vi särskilt på att göra kulturskolan mer tillgänglig för fler. Pengarna kan gå till att sänka avgifterna eller öka samarbetet med skolor och förskolor, beroende på vilket som förvaltningen bedömer ger mest effekt för flest barn.

Vi satsar också på att nå unga i utsatta områden, genom riktade medel som ger föreningar bättre möjligheter att inkludera fler och fortsatt satsning på kommunens områdesteam. Det handlar om att bygga gemenskap, förebygga utanförskap och ge barn och unga meningsfulla aktiviteter.

Sett till en meningsfull fritid är det viktigt att det finns bra alternativ för ungdomar i hela kommunen. Vi har redan bra och uppskattade fritidsgårdar i flera delar av kommunen, men det saknas en fritidsgård i Jonsered. I vår budget ger vi därför också förvaltningen i uppdrag att ta fram ett konkret förslag på var och hur en fritidsgård i Jonsered kan startas.

Kultur- och fritidsnämndens ram höjs med 3,9 miljoner kronor, varav 1 miljon kronor i särskilda satsningar enligt nedan:

- 1 miljon kronor till kulturskolan
- Satsningar finansierade med sociala medel från Partillebo (se bilaga 5):
 - Ny satsning på att främja barn och ungas deltagande i kultur, idrott och annan föreningsverksamhet
 - Fortsatt arbete med områdesteam

Bygg- och miljönämnden

För oss är det viktigt att bidra till en hållbar kommun på alla sätt vi kan. Mycket görs inom ramen för andra nämnders uppdrag, och inom ramen för generella uppdrag om exempelvis hållbara upphandlingar. Bygg- och miljönämnden bidrar med viktiga kompetenser och kunskaper i dessa områden, inte minst genom att delta i detaljplanprocessarbete och bidra med viktiga perspektiv om miljökonsekvenser och -nyttor i planeringskedet.

Utöver detta ansvarar nämnden också för tillsyn av ett flertal områden. Ett av dessa är tillsyn av siktskymmande växtlighet, vilket varit ett problem i flera delar av kommunen och som behöver extra medel för att arbeta ikapp de ärenden som inkommit. I denna budget tillskjuter vi därför särskilda medel för att öka denna typ av tillsyn.

Bygg- och miljönämndens ram höjs med 0,4 miljoner kronor, varav 0,1 miljoner kronor i särskilda satsningar enligt nedan:

- 0,1 mkr till ökad tillsyn av siktskymmande växtlighet

Kommunstyrelsen

Ett tryggt, hållbart och jämlikt samhälle byggs genom vardagliga förbättringar som märks i människors liv. Under kommande år fokuserar vi därför på att utveckla kommunens fysiska miljöer och öka tillgängligheten.

Vi fortsätter att bygga ut gång- och cykelvägar i hela kommunen, inte bara som ett klimatvänligt transportalternativ utan som en investering i trygghet, folkhälsa och jämlik rörlighet. Trygga och framkomliga vägar ger fler möjlighet att ta sig till skolan, jobbet eller fritidsaktiviteter utan att vara beroende av bil.

Samtidigt stärker vi kommunens lekplatser så att alla barn, oavsett bakgrund eller funktionsvariation, får tillgång till lek, rörelse och gemenskap i sin närmiljö.

Det är viktigt att vi kan trivas i kommunen oavsett om vi är unga eller gamla. Vårt mål är att göra Partilles offentliga platser mer attraktiva genom att göra dem mer tillgängliga, gröna och inkluderande. Ett av de viktigaste områdena i kommunen att ta tag i för att skapa trivsamma miljöer är vårt Kyrktorg. Det är hög tid att vi tar tag i detta torg en gång för alla. Därför ger vi förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på hur Kyrktorget kan bli en mer attraktiv plats att vistas på och ge förslag på olika lösningar på olika kostnadsnivåer. I uppdraget ingår möjlighet att föreslå möjliga förvärv av fastigheter samt eventuella behov av detaljplaneändringar för att möjliggöra ett mer attraktivt torg.

Utöver uppdraget om Kyrktorget ger vi även förvaltningen uppdrag att arbeta mer med hållbara upphandlingar och prioritera insatser som kan leda till mer effektiva och hållbara arbetsätt på sikt, med stöd av den innovation- och framtidsfond som kommunstyrelsen har. Det går att läsa mer om samtliga uppdrag under rubriken *Politiska uppdrag* på sida 4.

Slutligen höjer vi budgeten för IT-infrastruktur och ökad digitalisering för att öka kommunens digitala säkerhet, robusthet och beredskap för att kunna arbeta mer med digitala lösningar. Vi avsätter både pengar direkt till förvaltningen, men har också utrymme för det planerade IT-projekt som ska genomföras inom ramen för innovation- och framtidsfonden.

Kommunstyrelsens ram minskar med 6,7 miljoner kronor till följd av sänkt strukturresev. Vår bedömning är att det är viktigare att pengarna används till det välfärdslyft kommunen är i så stort behov av, snarare än att vara låsta som en onödigt stor reserv för kommunstyrelsen.

I kommunstyrelsens driftbudget ingår 3 miljoner kronor i särskilda satsningar. Utöver detta tilldelas samhällsbyggnadskontoret 4 miljoner kronor extra i investeringsbudget för gång- och cykelvägar och lekplatser:

- 3 miljoner kronor till kommunkontoret för IT-upprustning
- 3 miljoner kronor till samhällsbyggnadskontoret (i investeringsbudgeten) för utökad satsning på gång- och cykelvägar.
- 1 miljon kronor till samhällsbyggnadskontoret (i investeringsbudgeten) för upprustning och utbyggnad av tillgänglighetsanpassade lekplatser.
- Satsningar finansierade med sociala medel från Partillebo (se bilaga 5):
 - Fortsatt arbete med trygghetsskapande åtgärder och centrumutveckling

Kommunfullmäktige

2026 är det val till kommun, region och riksdag, vilket medför behov av politikerutbildningar för de som blir förtroendevalda i Partille i samband med ny mandatperiod. Vi ökar också revisionens budget något för att täcka verksamhetsrevisionen.

Kommunfullmäktiges budget ökar med 2,7 miljoner kronor, varav 2,3 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 2,2 miljoner kronor för politikerutbildningar (endast 2027, inte ramhöjande)
- 0,1 miljoner kronor till kommunrevisionen

2 Driftbudget och nämndernas budgetramar 2027–2029

Budgetramarna till nämnderna har räknats upp med 2 procent. Därutöver får alla nämnder målgruppsjusteringar utifrån en modell som bygger på nämndens förändring av målgrupp. De beräknade volymförändringarna baseras på befolkningsprognosen.

Det budgeterade resultatet år 2027 är 31,1 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av skatter och bidrag. Målet är att ha ett resultat på 1 procent, vilket vårt budgetförslag följer.

Kommunstyrelsens budgetpost ”strukturreserven” uppgår till 7 miljoner kronor år 2027. Det är kommunstyrelsen som beslutar hur medel från strukturreserven ska användas. Medel i strukturreserven ska användas till tillfälliga projekt eller till oförutsedda händelser som sker under året.

I anslutning till att Partillebo AB beslutar om årsredovisning för räkenskapsåret 2026 samt utdelning som sker under 2027 ska en överföring om 8,5 miljoner kronor göras från kommunens helägda bostadsbolag enligt 5 § 1 i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. De medel som överförs avses att användas till sociala insatser i enlighet med bilaga 5.

Utdelning från Parthaella, och då främst från energibolagen, ska göras för 2026 års räkenskapsår med 5 miljoner kronor.

Kommunen budgeterar inte för realisationsvinster eller förluster som uppkommer vid försäljning av anläggnings- eller omsättningstillgång. I budgeterat resultat ingår heller inte eventuella exploateringsersättningar. Detta innebär att kommunens balanskravsresultat är detsamma som det budgeterade resultatet.

2.1 Kommunens skattesats

Kommunens skattesats 2027 är 20,18 procent.

2.2 Driftbudget och ramfördelning

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelse	-72,5	-76,8	-78,1
<i>Varav strukturresev</i>	-7	-10	-10
<i>Varav innovation- och framtidsmedel</i>	-5,0	-5,0	-5,0
Kommunkontor	-140,1	-143,8	-147,2
Samhällsbyggnadskontor	-69,8	-71,7	73,4
<i>SBK/Kollektivtrafik</i>	-28,3	-29,0	-29,6
<i>SBK/Kapitalkostnader</i>	-61,0	-62,0	-64,0
Summa Kommunstyrelsens förvaltningar	-371,6	-383,3	-392,3
Kommunfullmäktige	-8,8	-7,0	-7,2
<i>varav Revision</i>	-2,1	-2,1	-2,2
Överförmyndarverksamhet	-4,6	-4,6	-4,7
Kultur- och fritidsnämnd	-128,2	-131,3	-134,1
Utbildningsnämnd	-1 522,8	-1 557,4	-1 589,6
Social- och arbetsnämnd	-176,7	-181,2	-185,3
Vård- och omsorgsnämnd	-792,8	-816,2	-843,0
Bygg- och miljönämnd	-10,5	-10,8	-11,1
Valnämnd	-0,5	-0,3	-2,0
Summa nämnderna	-3 016,4	-3 092,2	-3 169,2
<i>% Förändring</i>	5,4 %	2,5 %	2,5 %
Finansförvaltningen	-46,0	-68,6	-127,1
Verksamhetens nettokostnad	-3 062,4	-3 160,8	-3 296,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3 108,5	3 225,7	3 335,9
<i>% Förändring</i>	5,0 %	3,8 %	3,4 %
Finansiella poster	-15,0	-15,0	-10,0
Årets resultat/balanskravsresultat	31,1	49,9	29,6

2.3 Målgruppsförändringar och särskilda prioriteringar

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Målgruppsförändringar	15,30	15,00	13,00
Utbildningsnämnden	4,30	4,20	1,00
Vård- och omsorgsnämnden	8,50	7,60	10,40
Social- och arbetsnämnden	0,60	1,00	0,40
Kultur- och fritidsnämnden	0,40	0,60	0,10
Kommunkontoret	0,70	0,90	0,50
Kommunstyrelsen	0,10	0,10	0,10
Samhällsbyggnadskontoret	0,40	0,50	0,30
Bygg- och miljönämnden	0,10	0,10	0,10
Kommunfullmäktige	0,20	0,00	0,10
Särskilda politiska prioriteringar	79,7		
Utbildningsnämnden	46,3		
Vård- och omsorgsnämnden	25,0		
Social- och arbetsnämnden	2,0		
Kultur- och fritidsnämnden	1,0		
Kommunkontoret	3,0		
Samhällsbyggnadskontoret			
Bygg- och miljönämnden	0,1		
Kommunfullmäktige	2,3		
Kommunstyrelsen			

Mer information kring prioriteringar finns i avsnitt 1.2. *Prioriteringar fördelat på de olika nämnderna*. Där framgår även att 2,2 miljoner kronor utav de medel kommunfullmäktige tilldelas endast avser år 2027 med anledning av valen som sker året innan och de är därmed inte ramhöjande.

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Förändrade lokalkostnader	6,2	16,4	53,5
Skolor och förskolor	1,3	-0,9	13,0
Äldreboende och LSS boenden	4,1	7,3	15,5
Övriga verksamhetslokaler	0,8	10,0	25,0

Budgeten för lokalförändringar ligger hos finansförvaltningen tills dess att slutliga avtal har tecknats. När slutgiltiga avtal har tecknats sker ramväxling från finansförvaltningen till aktuell nämnd i samband med nästkommande budgetbeslut. Åren 2028, 2029 ingår kostnader för simhall, särskilt boende och ny skola. Förändringarna per objekt (2027) finns som bilaga 3.

3 Investeringsbudget

Partille kommun är en tillväxtkommun och har högt ställda mål kring miljöer att bo och leva i. Antal invånare ökar varje år och det ställer krav på reinvesteringar och nyinvesteringar i infrastruktur och lokaler för kommunal verksamhet.

Investeringar i lokaler för kommunal verksamhet görs i huvudsak av Partillebo AB och ingår i kommunkoncernens investeringsbudget.

Kommunens och koncernens investeringar sammanställs och redovisas i avsnittet nedan.

3.1 Investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget

Investeringar görs i Partille kommun inom de flesta nämnderna. Samhällsbyggnadskontoret står för kommunens största investeringar. Inom Samhällsbyggnadskontoret görs investeringar främst i infrastruktur både i den skattefinansierade verksamheten samt investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Dessa investeringar är både reinvesteringar av löpande karaktär samt engångsinvesteringar i större projekt där kommunen investerar i nya anläggningar.

Övriga nämndernas investeringar är främst reinvesteringar i maskiner, inventarier och utrustning till verksamheterna. Dessa investeringar är återkommande och relativt konstanta varje år.

Investeringarna nedan redovisas per nämnd och är uppdelade i utgifter och inkomster.

Nämnden har möjlighet till omdisponering mellan olika investeringsprojekt om respektive förvaltningschef eller samhällsbyggnadschef har godkänt det.

Kommunens investeringsbudget – utgifter (Brutto)

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelsen	0,5	0,5	0,5
Kommunkontoret	25,0	25,0	25,0
Samhällsbyggnadskontoret	170,4	165,9	175,1
SBK/VA-verksamheten	42,7	44,9	31,2
SBK/Avfallsverksamheten	0,7	1,1	1,1
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0,1
Kultur- och fritidsnämnd	3,0	3,0	3,0
Utbildningsnämnd	12,0	12,0	12,0
Social- och arbetsnämnd	1,0	1,0	1,0
Vård- och omsorgsnämnd	6,0	6,0	6,0
Bygg- och miljönämnd	0,2	0,2	0,2
Summa kommunen	261,6	259,7	255,2

Kommunens investeringsbudget – inkomster

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Samhällsbyggnadskontoret	8,3	4,5	0,0
SBK/VA-verksamheten	1,5	4,0	3,5
Summa kommunen	9,8	8,5	3,5

Koncernens investeringsbudget

Kommunkoncernens investeringar består av kommunens investeringar samt Parthaella AB:s investeringar. Parthaella AB gör investeringar i bostäder, lokaler och energifastigheter.

Miljoner kronor	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Partille kommun Netto	251,8	251,2	251,7
Partillebo AB Bostäder	221,2	257,2	91,2
Partillebo AB Lokaler	513,0	288,0	139,0
Partille Energi AB	75,0	123,0	71,0
Partille Energi Nät AB	16,0	16,5	17,5
Totalt Parthaella AB	825,2	684,7	318,7
Summa koncernen	1 077,0	935,9	570,4

4 Kommunens samt koncernens finansiella ställning

4.1 Kommunens och koncernens ekonomiska resultat

Kommunkoncernen behöver ha positiva resultat för att säkerställa en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter. En god ekonomi och en balanserad finansiell utveckling behövs för att kommunkoncernens service ska kunna behållas och utvecklas.

För att finansiera det planerade investeringsbehovet utan att behöva ta lån, behöver kommunen ha positiva ekonomiska resultat. Det vill säga, ett positivt resultat är avgörande för att kunna finansiera framtida investeringar med egna medel.

4.1.1 Verksamhetens resultat kommunen samt Parthaella

	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens resultat (Kommun) miljoner kronor	71	148	52	39	65	45
Verksamhetens resultat (Kommun) %*	2,6	5,2	1,8	1,2	2,0	1,4
Årets resultat (Kommun) miljoner kronor	205	142	42	31	50	30
Årets resultat (Kommun) %*	7,5	5,0	1,4	1,0	1,6	0,9
Rörelseresultat (Parthaella koncernen) miljoner kronor	75	107	154	-8	162	182
Rörelseresultat (Parthaella koncernen) %**	8	12	17	-1	16	17
Årets resultat (Parthaella koncernen) miljoner kronor	3	39	33	71	30	38
Årets resultat (Parthaella koncernen) %**	0	4	4	8	3	3

* andel av skatter och statsbidrag, ** andel av rörelseintäkterna

Bolagskoncernen väntas redovisa ett fortsatt positivt resultat efter finansiella poster 2027–2029, även om resultatet påverkas av räntekostnader som uppstår innan de större projekten börjar generera intäkter, vilka huvudsakligen börjar att tillkomma först under 2028.

Historiskt har kommunen kunnat investera utan att ta lån, vilket inneburit låga finansiella kostnader i kommunen. Det innebär att framtidens kommuninvånare ges möjlighet till samma välfärd som dagens kommuninvånare. Målsättningen inom kommunen är att kunna fortsätta finansiera investeringar med egna medel, utan lån. Inom kommunkoncernen är målsättningen att utveckling av låneskulden ska vara balanserad och inte nå över 4 000 miljoner kronor under planperioden.

Desto större investeringsbehov kommunkoncernen har desto högre krav på en hög resultatnivå. Långsiktig progressiv planering av så väl investeringar som ekonomiskt resultat krävs.

4.1.2 Finansiellt utrymme kommunen

	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens resultat (Kommun) miljoner kronor	71	148	52	39	65	45
Avskrivningar*	77	79	85	90	90	91
Finansiellt utrymme **	148	227	137	129	155	136
Självfinansieringsgrad %	98	119	67	51	62	54

* Avskrivningar exklusive finansiell leasing

** Det finansiella utrymmet är det kommunen har kvar till att göra investeringar.

Ovanstående siffror baseras på tidigare års utfall samt det budgeterade resultatet för planeringsperioden. Kommunens målsättning är att självfinansieringsgraden ska vara 100 procent över tid. För att kommunen ska fortsätta att växa kan det innebära att prioriteringar kommer att behövas göras i investeringsprojekt för att kassaflödet inte ska vara negativt.

4.1.3 Kommunens och koncernens finansiella ställning

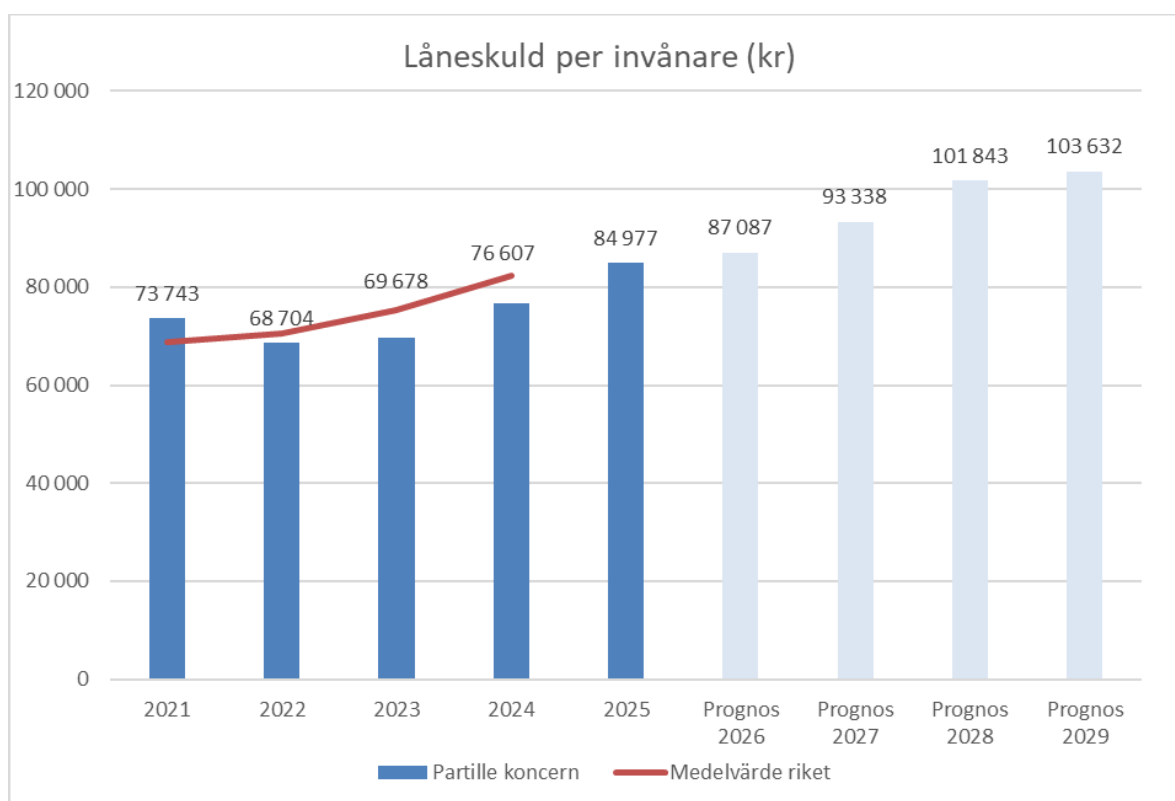
Partille har en stabil ekonomi och en god finansiell ställning. Kommunens finansiella ställning följs noggrant upp och utvärderas i fullmäktiges indikatorer för god ekonomisk hushållning. Indikatorerna som följs upp är kommunens soliditet samt investeringarnas egenfinansiering. Soliditeten ska vara bevarad och egenfinansieringen ska vara över 100 procent.

I ägardirektiv till bolagen i kommunkoncernen ställs krav på att bolagen ska ha en balanserad ekonomisk utveckling genom att bolagen ska uppnå en soliditet på minst 25 procent. Koncernens soliditet 2025 har marginellt minskat under åren från 44 procent 2021 till 43 procent 2025. Kommunens soliditet har ökat från 29 procent 2021 till 38 procent 2025.

Under planeringsperioden kommer kommunen och framför allt kommunkoncernen göra stora investeringar. Detta kommer innebära att soliditeten kan komma att sjunka något framöver. Trots det bedöms utvecklingen vara under kontroll och vi bevakar soliditetens utveckling noggrant.

4.1.4 Koncernens Investeringar

Kommunens verksamhetslokaler ägs av kommunens helägda bolag – Partillebo AB vilket innebär att bolaget investerar och kommunen hyr lokalerna. Partille är en tillväxtkommun och flera stora investeringsprojekt har pågått de senaste åren och planeras även framåt. De senaste åren har koncerns låneskuld/invånare minskat och numera har vi lägre låneskuld per invånare än medelvärdet i riket. Kommande år prognostiserar kommunkoncernen med utökade lån för att finansiera investeringarna.

Koncernen har de senaste åren haft förhållandevis låga investeringsutgifter men i kommande planperiod kommer investeringsnivåerna öka i takt med stora investeringsvolymerna i koncernen.

4.1.5 Borgensavgift

Borgensavgifter uppdateras årligen i enlighet med kommunens riktlinje för borgensåtagande uttryckt i räntepunkter. För 2027 är avgifterna för respektive borgensåtagande:

Bolag	Avgift (räntepunkter)
Partillebo	0,47
Partille tennis	0,38
Montessoristiftelsen i Partille	0,47
Stiftelsen Casa Montessori	0,56

5 Kommunkoncernens mål för perioden

Partille kommun ska vara en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar kommun. Den ekonomiska, miljömässiga och sociala hållbarheten samlas under de verksamhetsmässiga målområdena, vilka vi finner i kommunens vision ”mitt i det goda livet”. Uppföljning av nämndernas verksamhetsmässiga målområden görs i respektive nämnds årsredovisning. God ekonomisk hushållning följs upp i hel- och delårsrapporten.

Kommunkoncernens styrmodell med mål och fokusområden

5.1 Mitt i det goda livet - kommunfullmäktiges verksamhetsmässiga målområden

I Partille lever du mitt i det goda livet. Här bor du i bra bostadsområden med naturen inpå knuten samtidigt som du har nära till service och storstadens pulserande liv.

Visionen beskriver vad vi vill och vart vi ska. Visionen är vägledande för allt arbete som sker i kommunen. Kommunfullmäktige beslutar om kommunkoncernens tre övergripande målområden och till varje målområde finns en målbild som beskriver vad vi vill uppnå inom respektive målområde. Till varje målområde finns också ett antal fokusområden som förtydligar den politiska viljeriktningen för perioden.

Genom målbilder och fastställda fokusområden tydliggörs de prioriteringar som är särskilt viktiga under perioden. Uppföljning av mål och indikatorer ger underlag för att bedöma om verksamheten utvecklas i önskad riktning om vi inte är det, så är vi snabba med att ställa om.

5.1.1 Kommunfullmäktiges indikatorer

Målområden och tillhörande målbilder samt fastställda fokusområden utgör grunden för urvalet av indikatorer. Indikatorerna syftar till att mäta utvecklingen inom respektive målområde och ge en samlad bild av i vilken utsträckning utfallet följer den önskade utvecklingen.

Målsättning för indikatorerna anges utifrån riktningen att öka, minska, bevara eller vara balanserad. En balanserad målsättning innebär att uppföljning och bedömning sker med hänsyn till de specifika förutsättningar som råder under enskilda år, även om den långsiktigt önskvärda utvecklingsriktningen exempelvis är att öka eller minska. Detta kan bero på externa påverkansfaktorer som kommunen har begränsad möjlighet att påverka, till exempel konjunkturella förhållanden. Bevara innebär att vi fortsatt har bra resultat på indikatorn. En analys sker vid bedömning av måluppfyllnaden.

Hållbarhet i Partille

Målbild:

I Partille tar vi ansvar för att dagens och kommande generationer ska kunna leva ett gott liv. Vår verksamhet bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt där varje individ är viktig, varje medarbetare kan göra skillnad och alla dagar räknas. Genom att vara delaktiga i det lokala omställningsarbetet bidrar vi till en hållbar samhällsutveckling.

Fokusområde	Indikator	Beskrivning	Målsättning 2027
Hållbar kompetensförsörjning	Hållbar kompetensförsörjning	Samlad utveckling för HR-nyckeltal kopplat till hållbar kompetensförsörjning.	Bevara/öka
Hållbar samhällsutveckling	Kommunkoncernens energiförbrukning per kvadratmeter	En minskning av kommunkoncernens energiförbrukning per kvadratmeter.	Minska
	Fossil oberoende fordonsflotta	Total volym inköpt bensin och diesel till kommunens fordon per år ska minska.	Minska

Lära och verka i Partille

Målbild:

Med tidiga insatser och start i en skola med hög kvalitet utvecklas barn och unga till att nå sin fulla kapacitet. Här skapas en god självkänsla och viljan att fortsätta lära. I Partille är varje medborgare trygg i sig själv och kan utnyttja sin fulla potential. I Partille har vi ett starkt och levande näringsliv med ett attraktivt företagsklimat som skapar arbetstillfällena och tillväxt.

Fokusområde	Indikator	Beskrivning	Målsättning 2027
Fullföljda studier	Behörighet till gymnasiet.	Elever åk nio som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (andel) (N15428)	Öka
	Elever som slutför gymnasiet	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) (N17457)	Öka
Attraktivt företagsklimat som skapar tillväxt	Företagsklimat – Insikt Nöjd Kund-Index	NKI-resultatet för kommunen ska vara på en fortsatt hög nivå.	Bevara

Bo i och uppleva Partille

Målbild:

I Partille har vi trygga och attraktiva miljöer att besöka, bo och leva i. Här upplever vi en meningsfull tillvaro och livskvalitet hela livet. Här finns blandade boendeformer med närhet till såväl natur som storstad. Med trygga invånare och attraktiva miljöer skapar vi förutsättningar för att vara mitt i det goda livet.

Fokusområde	Indikator	Beskrivning	Målsättning 2027
Trygga och attraktiva miljöer	Befolkningstillväxt – befolkningen i Partille ska öka	Kommunens befolkning ska öka. (antal)	Öka
	Mitt barn känner sig tryggt på förskolan	Mitt barn känner sig tryggt på förskolan” och indikatorn kan som svarar ”instämmer” eller ”instämmer helt”.	Bevara
Hälsa och livskvalitet hela livet	Deltagartillfällena i idrottsföreningar (antal/invånare 7-20 år)	Nyckeltalet avser föregående år. (U09800)	Bevara

5.2 God ekonomisk hushållning - kommunfullmäktiges finansiella målområden

En god ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kunna genomföra det primära syftet med kommunens verksamhet. En balanserad finansiell utveckling behövs för att kommunens service ska kunna behållas och utvecklas.

Innebörden av god ekonomisk hushållning definieras av varje kommun. För Partille kommun innebär God ekonomisk hushållning att kommunens verksamhet och ekonomi utvecklas ansvarsfullt. Målsättningen med God ekonomisk hushållning medför att kommunens verksamhet bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. Varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal välfärd och efterlämnar goda sociala, miljömässiga och ekonomiska förutsättningar.

Vid konflikt mellan verksamhetens mål och de ekonomiska medlen är ekonomin överordnad målen, vilket innebär att kommunen inte ska bedriva ofinansierad verksamhet.

Kommunens resultat och risk:

Målbild:

För att finansiera det planerade investeringsbehovet utan att behöva ta lån behöver kommunen ha positiva ekonomiska resultat. Genom att se till våra intäkter ökar mer än kostnaderna tar vi ansvar för en långsiktig hållbar ekonomi.

Indikator	2023	2024	2025	Målsättning
Verksamhetens resultats andel av skatteintäkter och statsbidrag genomsnittlig utveckling över tre år	6,1	2,6	5,2	Balanserat (minst 1,0 procent)
Skatteintäkter och statsbidrag ska över tid öka i högre takt än nettokostnaderna	Nej	Nej	Ja	Bevara

Kommunens finansiella kapacitet

Målbild:

För att framtidens kommuninvånare ska ges möjlighet till samma välfärd som dagens kommuninvånare ska kommunens investeringar göras med egna medel utan att kommunen tar lån.

Indikator	2023	2024	2025	Målsättning
Verksamhetens resultats andel av skatteintäkter och statsbidrag genomsnittlig utveckling över tre år	6,1	2,6	5,2	Balanserat (minst 1,0 procent)
Skatteintäkter och statsbidrag ska över tid öka i högre takt än nettokostnaderna	Nej	Nej	Ja	Bevara

6 Strategi 2040

Strategi 2040 är en sammanfattning av de olika verktyg vi använder för att nå kommunens vision och mål.

Strategi 2040

Våra värdeord genomsyrar allt vårt arbete - alltid och överallt. Värdeorden sammanfattar tillsammans med strategin kommunens arbetssätt. Allas lika värde betyder att alla får ett likvärdigt och respektfullt bemötande. Professionalitet betyder att vi ska ta ansvar, vara pålitliga och göra ett bra arbete. Framåtanda innebär att vara öppen för förändringar och se möjligheter. Vi strävar efter förbättring och utveckling. I Partille är varje invånare viktig, här kan varje medarbetare göra skillnad och alla dagar räknas.

Bilagor

Bilaga 1 Räkenskaper

Resultaträkning

Miljoner kronor	2026	2027	2028	2029
Verksamhetens intäkter	640	660	680	700
Verksamhetens kostnader	-3 311	-3 487	-3 597	-3 745
Avskrivningar	-237	-243	-244	-246
Verksamhetens nettokostnader	-2 908	-3 070	-3 161	-3 291
Skatteintäkter	2 589	2 778	2 899	3 020
Generella statsbidrag och utjämning	372	330	327	316
Verksamhetens resultat	52	39	65	45
Finansiella intäkter	26	28	21	21
Finansiella kostnader	-36	-36	-36	-36
Resultat efter finansiella poster	42	31	50	30
Extraordinära poster				
Årets resultat	42	31	50	30

Balansräkning

Miljoner kronor	2026	2027	2028	2029
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	14	14	14	14
Materiella anläggningstillgångar	4 216	4 225	4 224	4 226
Finansiella anläggningstillgångar	542	542	542	542
Summa anläggningstillgångar	4 772	4 781	4 780	4 782
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR	0	0	0	0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Exploateringsfastigheter mm	13	13	13	13
Kortfristiga fordringar	272	272	272	272
Kortfristiga placeringar	1 396	1 396	1 446	1 496
Kassa och bank	135	51	47	36
Summa omsättningstillgångar	1 816	1 732	1 778	1 817
Summa tillgångar	6 588	6 513	6 558	6 599
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
SUMMA EGET KAPITAL				
varav årets resultat	42	31	50	30
varav resultatutjämningsreserv (RUR)	200	200	200	200
varav resultatreserv (RER)	50	50	50	50
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	440	436	440	451
Övriga avsättningar	28	18	13	13
Summa avsättningar	468	454	453	464
SKULDER				
Långfristiga skulder	3 146	3 146	3 146	3 146
Kortfristiga skulder	425	383	379	379
Summa skulder	3 571	3 529	3 525	3 525
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6 538	6 513	6 558	6 599

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	2026	2027	2028	2029
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	84	77	96	76
Ej likviditetspåverkande poster	180	222	242	257
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital	264	299	338	333
Förändring omsättningstillgångar o kortfr. skulder	-50	-323	-100	-96
Kassaflöde från den löpande verksamheten	198	-24	238	237
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0	11	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-206	-230	-243	-248
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0	1	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-206	-218	-243	-248
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	0	0	0	0
Förutbetalda intäkter (långfristig skuld)	0	-68	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0
Förändring långfristiga fordringar	0	68	0	0
Kassaflöde från Finansieringsverksamheten	0	0	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE				
Likvida medel vid årets början	127	135	51	47
Likvida medel vid årets slut	135	51	47	36
Förändring likvida medel	8	-84	-4	-11

Bilaga 2 Ramväxlingar 2027

Kommunkontoret – Ekonom	- 0,8 mnkr
Utbildningsnämnden - Ekonom	+ 0,8 mnkr

Bilaga 3 Lokaler

Lokaler (miljoner kronor)	2027
UN Ugglumsleden	-2,9
UN Vallhamra Hus G	3,8
UN Paviljonger Sävedalen	-2,0
UN Anpassat gymnasium	2,4
VON LSS Västra höjden	2,1
VON Brandskydd	2,0
KOF Ishall Sävedalen	0,8

Bilaga 4 Revisionens budget

Total ram kommunfullmäktige: 8 800 000 kronor

Varav revisionens ram: 2 080 000 kronor

Revisionens budget 2027 (kronor):

- Verksamhetsrevision 1 080 000
- Räkenskapsrevision 300 000
- Arvoden och utbildning för förtroendevalda 650 000
- Övrigt 50 000

Bilaga 5 Social överföring

Trygghetsskapande åtgärder i centrum

Det finns ett stort behov av att satsa på kommunens centrala delar såsom Kyrktorget, Södra centrum, området runt Kniven och längs Sävån. Genom den sociala överföringen avsätter vi medel till trygghetsskapande och trivselökande insatser i dessa områden, med fokus på att skapa aktivitet, liv och rörelse i områdena, öka integrationen samt bidra till en ökad upplevd trygghet. Det kan handla om att anordna familjeaktiviteter, öka antalet fältare eller rusta upp de fysiska miljöerna i områdena.

Områdesteam

Områdesteamet arbetar socialt förebyggande med fokus på läxhjälp, föräldrastöd, meningsfull fritid och att bygga generationsöverskridande mötesplatser. Arbetet sker i nära samverkan med skola, föreningsliv, polis, fastighetsägare och räddningstjänst. Särskild vikt ska läggas vid att främja barn och ungas deltagande i idrott- kultur- och övrigt föreningsliv i kommunens socioekonomiskt svagare områden. Ungdoms- och seniorambassadörer är en viktig del i att nå ut brett i lokalsamhället.

Främja barn och ungas deltagande i kultur, idrott och föreningsliv

Extra medel tilldelas för insatser som sänker trösklar för barns och ungas deltagande i föreningslivet, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden. Samverkan med föreningar möjliggör fler prova-på-aktiviteter, subventionerade avgifter och riktade uppsökande insatser.

Fullföljda studier

Medel ska gå till insatser för att möjliggöra att elever fullföljer sina studier. Flera projekt kommer ske i linje med fullföljda studier. Bland annat fortsätter vi erbjuda plats på fritidshem (i vissa områden) till barn som enligt nuvarande riktlinjen annars inte har rätt till fritidshem.

Språkutveckling i förskolan är en central del av barnens tidiga lärande och utveckling. Förskolan spelar en viktig roll i att stimulera och stödja barnens språkliga förmågor genom att skapa en språkrik miljö där barnen får möjlighet att kommunicera, leka och utforska språket på olika sätt. Därför fortsätter vi med den språksatsning som påbörjats i förskolan.

Minskad ensamhet

Under 2026 har ett projekt inletts för att arbeta mot minskad känsla av ensamhet bland äldre i bostadsområden i Södra centrum. Genom årets sociala överföring möjliggör vi att projektet kan fortgå även under 2027. Kommunen och bostadsbolaget samt andra fastighetsägare i området ska fortsätta samverka för att nå alla äldre och erbjuda ett hembesök för att genom olika aktiviteter arbeta med att minska ensamhet. Det kan t.ex. vara att informera om aktiviteter, men även ta reda på vad för aktiviteter man önskar delta i.

Bilaga 6 Ekonomistyrningsprinciper

Ekonomistyrningsprinciperna innehåller ramverket för vilken kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ekonomiska styrning av kommunen sker. Principerna för ekonomistyrningen avser i första hand förhållandet mellan kommunfullmäktige/kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunens ekonomiavdelning har vidare ett särskilt ansvar för att övervaka att ekonomistyrningsprinciperna följs och för att lägga fram förslag till riktlinjer samt tillämpningsanvisningar.

Redovisningsprinciper

Redovisningen utgår ifrån lagen om kommunal redovisning som innehåller regler om löpande bokföring, årsredovisning och värdering. Förutom ovan nämnda lag utgår redovisningen från redovisningspraxis samt de rekommendationer som lämnas av rådet för kommunal redovisning.

Roller och ansvarsfördelning

Varje nämnd ansvarar för att beslutade mål och uppdrag genomförs inom ramen för de resurser som tilldelats nämnden. Nämndernas och förvaltningarnas arbete ska präglas av ett helhetstänk där kommunens främsta ska gå före den enskilda verksamhetens resultat. Nämndens ska följa upp sina fastställda mål i årsredovisningen. Vid konflikt mellan verksamhetens mål och de ekonomiska medlen är ekonomin överordnad målen, vilket innebär att kommunen inte ska bedriva ofinansierad verksamhet.

Ekonomichef ansvarar och har delegation för ekonomiadministrativa beslut.

Ekonomisk uppföljning och prognos

Genom löpande uppföljning säkerställs att verksamhetens resurser används i enlighet med de mål och riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige.

Nämndernas detaljbudget upprättas i kommunens gemensamma budgetsystem och ska överensstämma med respektive nämnds tilldelade budgetram. Detta innebär att nämndens samlade intäkter och kostnader ska balansera mot ramen. Nämndernas nettobudget ska överensstämma med kommunfullmäktiges beslutade budgetramar. Detta tydliggör nettokostnaden för nämndernas verksamheter och tydliggör uppföljning och förändringar mellan år. Nämnden följer upp avvikelser mot beslutad ram.

Förvaltningen lämnar prognoser (på helår) för nämndens resultat minst två gånger per år. Nämndernas prognoser samt prognosen för kommunens totala resultat rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelsen samt i delårsrapporten till kommunfullmäktige. En negativ prognostiserad budgetavvikelse ska förklaras och rapporteras till aktuell nämnd och till ekonomiavdelningen. Ekonomiavdelningen för vidare rapportering till kommunstyrelsens arbetsutskott. Över- och underskott i driftverksamheten får inte överföras till nästkommande år. Vid en negativ prognos ska en åtgärdsplan tas fram där det framgår hur nämnden planerar att nå en ekonomi i balans.

Investeringar

Investeringar görs i Partille kommun inom de flesta nämnderna. Investeringarna och kapitalkostnaderna budgeteras på respektive nämnd.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten finns redovisade under respektive avgiftskollektiv (VA-verksamheten och Avfallsverksamheten). Kostnaderna för dessa investeringar täcks av deras respektive intäkter och belastar inte skattekollektivet. För samhällsbyggnadskontorets skiljs kapitalkostnaderna ut från övrig driftsbudget då nämnden kompenseras fullt ut för kostnaderna.

Nämnden har möjlighet till omdisponering mellan olika investeringsprojekt om respektive förvaltningschef eller samhällsbyggnadschef har godkänt det.

Överskott i investeringsbudgeten från tidigare år kan ombudgeteras till nästkommande år. Ombudgeteringar beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning.

Nämnderna ska regelbundet följa upp sin investeringsbudget på samma sätt som driftsbudgeten och redovisas i samband med delårsbokslut och årsredovisning.

Kommunkoncernens investeringar innefattar kommunens och Parthaella AB:s investeringar. Parthaella gör investeringar i bostäder, lokaler och energifastigheter. Parthaellas investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige beslutar om en investeringsram och ett lånetak. Kommunfullmäktige ska också ta ställning innan beslut fattas i bolagen om större investeringsprojekt i verksamhetslokaler. Uppföljning av koncernens investeringar görs i årsredovisningen.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Kommunens vatten-och avloppstjänster är helt avgiftsfinansierade. Det innebär att tjänsterna inte betalas med skattemedel. I stället tas avgifter ut från de hushåll och verksamheter som är anslutna till nätet – det så kallade VA-kollektivet. Ett liknande system gäller för kommunens avfallshantering. Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för VA-tjänsterna och för avfallshanteringen. Intäkterna får dock inte generera vinst enligt den så kallade självkostnadsprincipen i kommunallagen (1991:900, 8 kap. 3c §).

De avgiftsfinansierade verksamheterna nyttjar kommunen som internbank. Kommunen tar då ut en avgift för detta. Avgiften är den samma som SKRs (Sveriges Kommuner och Regioner) fastställda internränta. För 2027 uppgår denna till 2,75 procent.

Bilaga 7 Investeringsbudget Samhällsbyggnadskontoret (Netto)

Kategori Miljoner kronor	2027	2028	2029
Genomförande av detaljplan	27,8	67,5	68,6
Gator och vägar inkl. konstbyggnader	39,9	48,5	63,5
GC-vägar	48,8	4,5	7,0
Naturområden	3,5	2,0	1,5
Övrigt	9,9	9,8	7,8
Aktivitetsplatser	4,0	4,0	4,0
Parker	3,8	6,8	6,8
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder	3,5	4,0	4,0
Belysning	7,0	7,0	6,0
Kollektivtrafik	3,4	1,0	1,6
Markförvaltarkostnader	10,7	6,5	4,5
VA	41,2	40,9	27,7
Avfall	0,7	1,1	1,1
NETTO INVESTERINGAR	204,0	203,4	203,9